

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „ICAM” împotriva Întreprinderii Individuale „Cerempei Marina” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

cererea reconvențională depusă de către Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” împotriva Societății pe Acțiuni „ICAM” cu privire la încasarea penalității, prejudiciului material, venitului ratat și procentului de refinanțare,

împotriva încheierii din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termen a apelului și a fost restituit ca tardiv apelul declarat de către Mițul (Cerempei) Marina, Mițul Marina în interesele copiilor minori Mițul Ecaterina și Mițul Iulia, Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina”,

c o n s t a t ă :

Societatea pe Acțiuni „ICAM”, la 17 ianuarie 2014 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Individuale „Cerempei Marina”, prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 61 915 de lei și a penalității în sumă de 2 045,37 de lei.

Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” la 7 februarie 2014 a depus cerere reconvențională împotriva Societății pe Acțiuni „ICAM”, prin care a solicitat încasarea penalității în sumă de 64 129,20 de lei, prejudiciului material în sumă de 108 250 de lei, venitului ratat în sumă de 128 438,40 de lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 9 027,32 de lei.

Prin hotărârea din 2 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „ICAM”.

S-a dispus încasarea din contul Întreprinderii Individuale „Cerempei Marina” în beneficiul Societății pe Acțiuni „ICAM” datoria în sumă de 61 915 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 7 824,22 de lei și cheltuielile pentru achitarea

taxei de stat în sumă de 2 092,17 de lei.

Cererea reconvențională depusă de către Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” împotriva Societății pe Acțiuni „ICAM” cu privire la încasarea penalității, prejudiciului material, venitului ratat și procentului de refinanțare, a fost respinsă ca nefondată (f.d. 40, 53-63, vol. III).

Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” la 23 decembrie 2016 a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând scutirea de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea reconvențională.

Prin încheierea din 20 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea Întreprinderii Individuale „Cerempei Marina” privind scutirea de la achitarea taxei de stat, nu sa dat curs cererii de apel, fiind acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 6 770,42 de lei. Ședința de judecată fiind fixată pentru 2 mai 2017, ora 10.

Prin încheierea din 2 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău cererea de apel depusă de Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” a fost restituită pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței (f.d. 131, vol. III).

Prin decizia din 6 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2017 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 mai 2017 (f.d. 180, vol. III).

Mițul (Cerempei) Marina, Mițul Marina în interesele copiilor minori Mițul Ecaterina și Mițul Iulia, Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” la 22 septembrie 2017 au declarat apel împotriva hotărârii din 2 decembrie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, solicitând repunerea în termen a apelului declarat.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și a fost restituită cererea de apel depusă de Mițul (Cerempei) Marina, Mițul Marina în interesele copiilor minori Mițul Ecaterina și Mițul Iulia, Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina”, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 197, vol. III).

Mițul (Cerempei) Marina, Mițul Marina în interesele copiilor minori Mițul Ecaterina și Mițul Iulia, Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina”, la 19 februarie 2018, prin intermediul oficiului poștal au depus repetat cerere de apel împotriva hotărârii din 2 decembrie 2016 Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, solicitând repunerea în termen a apelului.

Prin încheierea din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea privind repunerea în termen a apelului și a fost restituit ca tardiv apelul declarat de către Mițul (Cerempei) Marina, Mițul Marina în interesele copiilor minori Mițul Ecaterina și Mițul Iulia, Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” (f.d. 222, 223-226, vol. III).

Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” la 15 iunie 2018 au depus recurs împotriva încheierii din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, repunerea în termen a cererii de apel, cu judecarea apelului în fond.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată din 8 mai 2018, fiind expediată în adresa recurentului la 11 mai 2018, însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul declarat de către Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” la 15 iunie 2018, este depus în termenul stabilit prin lege.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Actele cauzei certifică faptul că prin încheierea din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea privind repunerea în termen a apelului și a fost restituit ca tardiv apelul declarat de către Mițul (Cerempei) Marina, Mițul Marina în interesele copiilor minori Mițul Ecaterina și Mițul Iulia, Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina”.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Potrivit art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Instanța de recurs menționează că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 2 decembrie 2016.

Respectiv, prin prisma prevederilor menționate supra, apelul urma fi depus în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, adică până la 2 ianuarie 2017, însă a fost depus numai la 19 februarie 2018.

Potrivit materialelor cauzei, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 16 noiembrie 2017 a respins cererea de repunere în termen a apelului și a fost restituită cererea de apel depusă de Mițul (Cerempei) Marina, Mițul Marina în interesele copiilor minori Mițul Ecaterina și Mițul Iulia, Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina”, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar această încheiere nu a fost contestată în condițiile legii.

Prin urmare, instanța de recurs constată că recurenții-apelanți au uzilizat calea de atac apelul, iar instanța de apel prin încheierea din 16 noiembrie 2017, a analizat temeiurile de repunere în termen a apelului.

Astfel, instanța de recurs nu poate reține argumentele recurenților cu privire la repunerea în termen a apelului.

Or, apelul declarat la 19 februarie 2018 împotriva hotărârii din 2 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, este repetat, iar la dosar nu sunt anexate probe care ar justifica omiterea termenului stabilit prin lege, în interiorul

căruia poate fi contestată cu apel hotărârea primei instanțe.

Prin urmare, instanța de apel corect a dispus respingerea cererii privind repunerea în termen a apelului, restituind just ca fiind tardiv apelul declarat de către Mițul (Cerempei) Marina, Mițul Marina în interesele copiilor minori Mițul Ecaterina și Mițul Iulia, Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina”.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

În hotărârea din 3 aprilie 2008 în cauza Ponomaryov contra Ucrainei Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că instanțele urmează să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii de atac, însă ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată.

Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a mai statuat că chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Circumstanțele descrise supra denotă netemeinicia cerinței de repunere a apelului în termen.

Deoarece apelul este depus peste termenul prevăzut de lege și cerința de repunere în termenul de efectuare a actului de procedură este neîntemeiată, iar repunerea nejustificată în termen și admiterea apelului declarat peste termen va încălca principiul securității raporturilor juridice și va duce la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că instanța de apel corect a dispus restituirea apelului ca fiind tardiv.

În această ordine de idei, Colegiul respinge argumentele formulate în recurs, deoarece sunt în contradicție cu constatările expuse și lipsite de suport legal.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Mițul Alexandru și Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina”.

Se menține încheierea din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „ICAM” împotriva Întreprinderii Individuale „Cerempei Marina” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, cererea reconvențională depusă de către Întreprinderea Individuală „Cerempei Marina” împotriva Societății pe Acțiuni „ICAM” cu privire la încasarea penalității, prejudiciului material, veniturii ratat și procentului de refinanțare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu